

Datum

2020-09-24

Vår referens

Emma Söderström

Utvecklingssekreterare

Emma.Soderstrom@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Särskilda medel till Trans- och kvinnojourer för insatser under Covid-19 ASN-2020-10987

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har vid sammanträde den 17 juni 2020 beslutat att anslå tre miljoner kronor till arbetsmarknads- och socialnämnden för att fördela till trans- och kvinnojourer för särskilda insatser med anledning av Covid -19. (STK-2020-716)

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har löpande kontakt med stadens trans- och kvinnojourer och har inhämtat en behovsbild för fördelning av medlen. Föreningarna har märkt en ökad utsatthet bland våldsutsatta och stödsökande utifrån Covid 19. Flera föreningar har fått lägga om delar av verksamheten och ser ett ökat behov av finansiering för att kunna möta målgrupperna under 2020 och vidare under 2021.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår i föreliggande ärende en fördelning av de tre miljonerna mellan sex organisationer: Malmö Kvinnojour, Kvinnojouren Öresund, FemCenter Kvinnojour, Trans- och tjejjouren, Hela Människan – Noomi samt Kvinnorättsförbundet för sina insatser för våldsutsatta kvinnor, transpersoner och barn.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att fördela 500 000 kr till Malmö kvinnojour
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att fördela 700 000 kr till Öresunds kvinnojour och Öresunds ungdomsjour
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att fördela 700 000 kr till Femcenter kvinnojour
4. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att fördela 200 000 kr till Kvinnorättsförbundet
5. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att fördela 500 000 kr till Trans- och tjejjouren

6. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att fördela 400 000 kr till Noomi – Hela Människan
7. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att avropa medlen från Kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse ASN 2021-10-22 Särskilda medel till trans- och kvinnojourer för insatser under Covid-19
- Beslut KS 200617

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2020-09-30

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2020-10-08

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2020-10-22

Beslutet skickas till

Berörda organisationer

Ärendet

Den 15 april 2020 beslutade kommunstyrelsen att ge stadskontoret i uppdrag att göra en samlad bedömning av särskilda behov av insatser med anledning av Covid-19, utifrån nationella beslut och inkomna nämndinitiativ.

Vid sammanträde den 16 juni 2020 beslutade Kommunstyrelsen att ”*anslå finansiering från kommunstyrelsens anslag till förfogande 3 miljoner kronor till arbetsmarknads- och socialnämnden, för trans- och kvinnojourer i Malmö att avropa efter behov.*” (STK-2020-716)

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har haft löpande kontakt med kvinnojourerna i Malmö kring hur situationen ser ut i nuläget och har sett ut under Covid-19-perioden. Förvaltningen har kommunicerat med föreningarna kring förändringar av antalet skydds- och stödsökande, samt om särskilda insatser eller ändringar gjorts i verksamheten utifrån Coronapandemin. I början av pandemin sjönk antalet kvinnor som tog kontakt med jourerna. Men under sommaren har kvinnojourernas beläggning varit liknande som tidigare år. I vissa fall har det skett en ökning av antalet personer som söker stöd.

Nationella medel kopplade till Covid-19

Regeringen har avsatt 100 miljoner kronor för innevarande år, till organisationer som arbetar med barn i utsatta situationer, våldsutsatta kvinnor och hbtq-personer, samt mot våld i nära relationer inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Några av de aktuella föreningarna har tagit del av dessa medel. Alla berörda föreningar har dock inte fått medel, då de delades ut till kvinnojourernas riksorganisationer. Dessa har i sin tur fördelat medlen till de lokala organisationerna efter egna prioriteringar. Trans- och tjejjouren, Kvinnorättsförbundet och Noomi Hela Människan ingår inte i en sådan riksorganisation och har inte kunnat ta del av dessa medel.

Kvinnojourerna har framfört att ett problem med de extra nationella medlen är att de måste användas under 2020. Men jourerna, liksom arbetsmarknads- och socialförvaltningen, bedömer att effekterna av Covid-19 kommer att kvarstå under betydligt längre tid, oavsett om pandemin klingar av under hösten. De trauman som våldsutsatta riskerar att få kan påverka dem under lång tid framöver. Det handlar inte bara om det omedelbara skyddet, utan också om att bearbeta det som hänt och i vissa fall skapa sig ett nytt liv och förbygga ytterligare utsatthet.

Behovsinventering med anledning av Covid-19

Förvaltningen har inhämtat information om följande som grund för förslag till fördelning:

- Vilka särskilda insatser och aktiviteter som föreningarna påbörjat under året med tanke på Covid-19.
- Förändringar i antalet hjälp- och stödsökande
- Om föreningen erhållit nationella medel för insatser eller förändringar i verksamheten utifrån Covid-19.
- Föreningens totala verksamhet, utgifter och antal anställda.
- Vilka särskilda behov under Coronapandemin föreningarna formulerat, för resten av 2020 och vidare utveckling under 2021.

Föreningarna har dels inkommit med skriftligt underlag utifrån punkterna ovan, dels har förvaltningen för dialog med berörda föreningar.

Sammanfattning av behov

Samtliga föreningar har ställt om till mer digital stödverksamhet för att nå fler och på ett säkert sätt. Kvinnojourerna har också märkt en minskning av volontärer och ideellt arbetande på jourerna under perioden.

Föreningarna beskriver en ökad utsatthet och psykisk ohälsa bland de hjälp- och stödsökande på grund av att de tappat sociala kontakter under pandemin. Samtliga organisationer ser också ökade behov av kommunikationsinsatser och utåtriktat arbete för att nå fler.

Malmö kvinnojour

Föreningen har utvecklat en chatt för stödsökande under perioden. De har sett en succesiv ökning i antalet stödsökande och haft högt tryck för samtal. Till största delen har dessa ställts om till digitala möten, vid behov hålls de utomhus. Malmö Kvinnojour ser ett behov av fler anställda, framför allt inom stödverksamheten, för att kunna hålla öppet på kvällstid. De ser också ett ökat behov av att i högre grad erbjuda samtalsstöd till våldsutsatta barn även under nästa år.

Jouren har erhållit 510 000 kr av de särskilda nationella medlen för insatser under pandemin.

Kvinnojouren Öresund och Ungdomsjouren Öresund

Föreningen har lagt ner mycket arbete på att lägga om en del av stödarbetet till en chattfunktion, samt utåtriktade insatser. Föreningen har utvecklat och förstärkt sin ungdomsjour – som riktar sig till unga oberoende av könsidentitet - eftersom de har märkt en betydande ökning av

stödsökande till ungdomsjouren på grund av psykisk ohälsa. Jouren har också anpassat de skyddade boendena, så att bara en familj kan bo i varje lägenhet. Det innebär lägre total kapacitet i de skyddade boendena. Jouren har därmed haft färre placeringar än vanligt, men till samma kostnader.

Föreningen ser behov av att anställa ytterligare en kurator under perioden, för att möta upp det ökade stödbehovet, göra informationsinsatser och erbjuda kompetensutveckling för anställda.

Malmö Kvinnojour har erhållit sammanlagt 800 000 kr från de nationella medlen.

Femcenter Kvinnojour

Föreningen har märkt ett ökat antal skydd- och stödsökande och har under året haft svårigheter att möta upp behovet på grund av sjukdom i personalen. Det har varit en ökad efterfrågan även i den eftervård jouren erbjuder sina boende efter placeringen och man ser att dessa familjer tappat kontakten med andra instanser på grund av Coronapandemin.

Jouren ser ett behov av att anställa en person till, för stöd till familjer som finns på boendena och för eftervården för familjer som tidigare bott på boendena. Femcenter har drivit en stor del av sin verksamhet med volontärer och har färre antal anställda än de andra jourerna.

Föreningen har erhållit 50 000 från de särskilda nationella medlen för pandemin.

Kvinnorättsförbundet

Föreningen, som erbjuder aktiviteter för barn och kvinnor på skyddat boende och efteråt, har märkt en stor skillnad i sin verksamhet. Föreningen har lagt om så att de flesta aktiviteter och utflykter sker utomhus.

Föreningen ser ett behov av att kunna hyra en minibuss eller liknande under perioden, för att inte riskera åka med barn och kvinnor i lokaltrafiken när de ska på aktiviteter eller utflykter. Om de får mer medel kan de öka antalet aktiviteter. De vill också utöka sitt utåtriktade arbete, till exempel med en digital konferens om skyddade personuppgifter.

Föreningen har inte erhållit några särskilda nationella medel under året.

Hela Människan -Noomi

Till skillnad från de andra jourerna bedriver Noomi i hög grad sitt arbete genom uppsökande verksamhet.

Föreningen har lagt om sitt arbete riktat gentemot thaimassagesalongerna till digitala kanaler och har erbjudit sina målgrupper skyddsutrustning (munskydd och handsprit). De har uppmärksammat en ökad utsatthet hos kvinnor i prostitution, som på grund av minskat antal kunder tar emot kunder de tidigare skulle ha undvikit på grund av exempelvis säkerhetsskäl. Noomi har haft något fler placeringar på skyddat boende under tiden för pandemin.

Föreningen ser behov av ytterligare utåtriktade insatser, material och internetkostnader för att nå målgruppen. De ser också behov av ytterligare inköp av skyddsutrustning.

Föreningen har inte erhållit några särskilda nationella medel under året.

Trans- och tjejjouren

Föreningen har fokuserat på sin chattverksamhet, samt utåtriktade kampanjer. Belastningen har ökat på stödverksamheten och de har utökat sina öppettider. Föreningen har också uppmärksammat att de som söker stöd har allvarlig psykisk ohälsa och suicidtankar i högre grad än tidigare.

Föreningen ser behov av att ytterligare öka sina öppettider, samt att tillfälligt öka anställningsgraden hos sina anställda för att möta upp det ökade antalet stödsökande. Föreningen har inte erhållit några särskilda nationella medel under året.

Redovisning av medlen och åiterrapportering till kommunstyrelsen

Samverkan mellan de aktuella föreningarna och Malmö stad är omfattande och välfungerande sedan många år. Samtliga organisationer erhåller organisationsbidrag från arbetsmarknads- och socialnämnden och uppföljning kommer att genomföras i samband med det ordinarie organisationsbidraget. Då redovisas organisationernas hela ekonomi och verksamhet och förvaltningen kommer då efterfråga en särskild redovisning för hur medlen används med anledning av Covid-19.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ställer sig positiv till de extra medel till trans- och kvinnojourer som kommunstyrelsen har beslutat kring. Förvaltningen har också uppmärksammat organisationernas behov av extra medel under denna extraordinära period, för att säkerställa att våldsutsatta får tillgång till akuta hjälp- och stödinsatser som behövs. Föreningarnas långsiktiga arbete med stödinsatser är ett viktigt komplement och alternativ till kommunens insatser inom området, till exempel att kunna erbjuda stödsamtal utan väntetid.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedömer att de tre organisationer som inte är uttalade kvinnojourer (Noomi, Kvinnorättsförbundet och Trans- och tjejjouren) bedriver viktiga verksamheter, som kompletterar kommunens uppdrag inom området och som också fungerar som komplement både till kvinnojourernas skyddade boende såväl som till deras stödverksamhet. Förvaltningen bedömer därför att även dessa föreningar ska ta del av de särskilt tillsatta medlen. Då de inte har tagit del av de nationella särskilda medlen bedömer förvaltningen att behovet hos dem också är betydande.

Förvaltningen instämmer med föreningarnas uttalade behov av att kunna förstärka sin verksamhet även under 2021 och föreslår därför att det ska vara möjligt att använda medlen under resterande 2020 samt under 2021 utifrån behov.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår nedanstående fördelning av medlen:

Föreningens namn:	Organisationsnummer:	Summa i kronor:

Malmö Kvinnojour	846003-4013	500 000
Öresund Kvinno- och Öresunds ungdomsjour	846501-4218	700 000
Fem Center Kvinnojour	846501-9233	700 000
Kvinnorättsförbundet	802511-3955	200 000
Trans- och tjejjouren	846501-6882	500 000
Noomi (Hela Människan)	802438-1355	400 000

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Katarina Lindeberg Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef